

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

24513

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim. Saygılarımla. 19.02.2025

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Eurostat verilerine göre, 2023 yılında Avrupa Birliği (AB) tarafından ihrac edilen çöplerin en büyük alıcısı 12,1 milyon ton ile Türkiye olmuştur. Bu rakam, ikinci sıradaki Hindistan'ın (5,4 milyon ton) yaklaşık iki katına denk gelmekte ve Türkiye'nin AB çöp ithalatındaki açık ara lider konumunda olduğunu göstermektedir.

Çöp ithalatı konusu, çevre kirliliği, halk sağlığı, ekonomik bağımlılık ve Türkiye'nin uluslararası imajı açısından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Dünyanın birçok ülkesi özellikle plastik atık ithalatına kısıtlamalar ve yasaklar getirirken, **Türkiye'nin neden büyük bir çöp ithalatçısı haline geldiği açıklanması gereken bir durumdur.** İthal edilen çöplerin ne kadarının geri dönüştürülebildiği, ne kadarının düzenli depolama alanlarına bırakıldığı veya yasa dışı yollarla doğaya salındığı da belirsizdir.

Özellikle plastik atıkların doğaya ve insan sağlığına zararları bilimsel olarak kanıtlanmışken, Türkiye'nin bu tür atıkları büyük miktarlarda ithal etmesi, ulusal çevre politikamızın sorgulanmasına neden olmaktadır. **Türkiye, kendi atık yönetimi konusunda da yeterli altyapıya sahip değilken, ithal edilen çöplerin nasıl işlendiği ve çevresel risklerin nasıl yönetildiği büyük bir muamma olarak karşımıza çıkmaktadır.**

Bu bağlamda, Türkiye'nin neden Avrupa'nın çöp merkezi haline geldiğinin açıklığa kavuşturulması ve çöp ithalatına yönelik politika değişikliği olup olmadığının kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

24513

1. Türkiye, Avrupa Birliği ülkelerinden ithal edilen 12,1 milyon ton çöpü hangi kriterlere göre kabul etmektedir? Bu atıkların türü, içeriği ve geri dönüştürülebilirlik oranı nedir?
2. Türkiye'nin çöp ithalatına ilişkin son 10 yıllık verileri nelerdir? Yıllara göre ithalat miktarında nasıl bir değişim yaşanmıştır?
3. Çöp ithalatı yapan şirketler hangileridir ve bu firmalar hangi denetim mekanizmalarına tabidir? Son 5 yılda bu firmalara yönelik yapılan denetimlerde herhangi bir ihlal tespit edilmiş midir?
4. İthal edilen çöplerin çevresel ve halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini ölçmek için Bakanlığınız tarafından herhangi bir bilimsel araştırma veya etki analizi yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?
5. Türkiye, kendi ürettiği atıklarla ilgili sürdürülebilir bir geri dönüşüm sistemi kuramamışken neden ek olarak AB ülkelerinin atıklarını ithal etmektedir? Bu ithalatın ülkemize ekonomik getirisi var mıdır?
6. Türkiye'nin çöp ithalatını azaltmak veya tamamen durdurmak için hükümetinizin belirlediği herhangi bir strateji veya plan var mıdır? Eğer varsa, hangi aşamadadır?
7. Çöp ithalatına yönelik Avrupa ülkeleri kısıtlamalar ve yasaklar getirirken, Türkiye neden hala büyük ölçekte çöp kabul etmektedir? Bu politikanın sürdürülme gerekçesi nedir?
8. Türkiye'nin çöp ithalatına devam etmesi uluslararası imajımıza nasıl yansımaktadır? Türkiye'nin "Avrupa'nın çöplüğü" olarak anılmasının önüne geçmek için Bakanlığınızın attığı veya atmayı planladığı adımlar nelerdir?